

Гладчук М.Ю.

аспірант,

Кафедра дизайну та основ архітектури, Інститут архітектури,
Національний університет «Львівська політехніка»

ДИЗАЙН-ОБ'ЄКТИ ЗІ ЗМІННОЮ ГЕОМЕТРІЄЮ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

Сучасній візуальній культурі притаманні глобалізація, медіезація, уніфікація знакових систем, орієнтованість на подачу інформації за допомогою засобів візуальних комунікацій, які значною мірою опираються на використання мультимедійних носіїв, а також через друковані та цифрові ЗМІ.

Основною характерною рисою сучасної культури є універсальність візуального ряду, оскільки в глобалізованому суспільстві візуальні образи є важливим структурним і смислотворчим компонентом комунікації не лише між окремими індивідами та середовищем, а й між націями, етнічними і світоглядними групами тощо. Цілісне сприйняття візуального образу обумовлюється інтуїтивним розумінням і осмисленням сукупності вербальної і невербальної інформації. А, оскільки, візуальні образи розкриваються шляхом візуальної комунікації та інтерпретації інформації реципієнтом з урахуванням життєвого досвіду, світогляду та безпосередньо впливають на безпеку і зрозумілість предметно-просторового середовища, важливо застосовувати знакові системи, які сприймаються однозначно якомога ширшою аудиторією.

Дизайн відіграє важливу роль в розвитку візуальної культури, оскільки задовольняє інтереси сучасного суспільства в візуалізації естетичних ідеалів, цінностей і культурних зразків, оптимізує життєдіяльність людини шляхом підвищення ергономічності, екологічності та естетичності предметно-просторового середовища і пов'язаних з ним цінностей. В повсякденному житті людина повсюдно оточена об'єктами дизайну різної специфіки, а сам дизайн позиціонується як вид проектно-художньої діяльності, який засобами естетичної візуалізації предметно-просторового середовища безпосередньо впливає на формування окремих аспектів соціокультурного простору.

В свою чергу, трансформаційне формоутворення вже давно вилилось в окрему галузь дизайну, яка на сучасному етапі розвитку проектно-культури набуває дедалі більшої популярності серед дизайнерів. Це обумовлюється не лише універсальністю і високою здатністю об'єктів зі змінною геометрією до покращення експлуатаційних характеристик виробів та розширення функціональних можливостей споруд, меблів та

обладнання, а й їхнім значним образотворчим потенціалом. Протягом двох останніх десятиліть спостерігається тенденція до підвищення інтересу до об'єктів зі змінною геометрією як до засобу вираження художніх ідей та смислів, що робить трансформери цікавим об'єктом для вивчення в контексті сучасної візуальної культури.

Загалом, трансформаційне формоутворення органічно вписується в візуальну культуру сучасного дизайну, оскільки поширене у сферах, дотичних до візуального універсуму суспільства. Об'єкти зі змінною геометрією широко застосовуються в дизайні громадського середовища, інсталяцій та кінетичної скульптури з метою наочної демонстрації динамічності, змінності, непостійності, неоднозначності зображуваних об'єктів та ілюстрації процесу їх розвитку, деструкції та метаболізму.

Побудова вище згаданих об'єктів ґрунтується на:

- фізичній видозміні — трансформації об'єкта дизайну шляхом руху, перестановки, зміщення, заміни окремих елементів конструкції, які, залежно від побудови та авторського задуму, відбуваються за сценарієм або спонтанно, автоматично або внаслідок інтерактивної взаємодії з аудиторією, під впливом непередбачуваних умов природного навколишнього середовища або за строго контрольованих умов;

- мультимедійній видозміні — візуальній трансформації об'єкта, яка досягається завдяки використанню медіа носіїв і відбувається в автоматичному, реактивному або інтерактивному режимах;

- ілюзорній видозміні — візуальній, смисловій трансформації об'єкта, яка полягає в інтерпретації змінних (залежних від розташування, освітлення, ракурсу тощо) образів в свідомості кожного окремого спостерігача.

Підбиваючи підсумки, варто наголосити, що трансформація в сучасній візуальній культурі виступає джерелом генерування концептуальних ідей та смислів, а об'єкти зі змінною геометрією фактично становлять нову знаково-символічну систему, оскільки фізична, мультимедійна та ілюзорна видозміни дозволяють передати образи та втілити ідеї, які було б неможливо або дуже складно зобразити за допомогою стандартних засобів дизайну.

Hladchuk M.

PhD student,

Department of Design and Architecture Fundamentals,

Institute of Architecture,

Lviv Polytechnic National University

DESIGN OBJECTS WITH VARIABLE GEOMETRY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY VISUAL CULTURE

Contemporary visual culture is characterized by the globalization, mediaisation, unification of sign systems, as well as by focusing on the provision of information via visual communications, which rely heavily on the use of different kinds of media carriers, as well as through printed and digital mass-media resources.

The main characteristic of modern culture is the universality of the visual images, because in a globalized society, they are an important structural and meaningful component of communication not only between individuals and the environment, but also between nations, ethnic and ideological groups, etc. The holistic perception of the visual image is conditioned by the intuitive understanding and comprehension of a set of verbal and non-verbal data. And, since visual images are revealed through visual communication and interpretation of information by the recipient in the light of their life experience, outlook, ideology and directly affect the security and comprehensibility of the objective-spacial environment, it is important to use sign systems that are clear to the widest audience possible.

Design plays an important role in the development of visual culture, as it meets the demand of modern society in the visualization of aesthetic ideals, values and cultural patterns, optimizes human life by enhancing the ergonomics, ecology and aesthetics of the objective-spacial environment. In everyday life, people are constantly surrounded by design objects, and design itself is positioned as an industry, which by means of aesthetic visualization is capable of influencing the formation of certain aspects of the socio-cultural space.

In its turn, the construction of objects with variable geometry has long become a separate area of design, which currently is gaining more and more popularity among designers. This is due not only to the versatility and high ability of objects with variable geometry to improve the performance of products and expand the functionality of buildings, furniture and equipment, but also due to their significant conceptual potential. Over the last two decades, there has been a tendency to increase interest in objects with variable geometry as a means of expressing artistic ideas and concepts, which makes transformers

an interesting object of study in the context of contemporary visual culture.

In general, transformational design fits well into contemporary visual culture, since it is widespread in the areas relevant to the visual environment of the socio-cultural space. Design objects with variable geometry are widely used in the design of public environments, installations, and kinetic sculpture to demonstrate the dynamic, variability, volatility, ambiguity of depicted objects, and illustrate the process of their development, destruction, and metabolism.

Construction of this transformational design objects is based on:

- physical transformation - transfiguration of an object by means of movement, rearrangement, displacement, replacement of individual elements of a design, which, depending on the construction and original concept, occur in a scenario or spontaneously, automatically or as a result of interaction with the audience, under the influence of unpredictable natural environment conditions or under strictly controlled conditions;

- multimedia transformation - visual transfiguration of an object, which is achieved through the use of media carriers and occurs in automatic, reactive or interactive modes;

- illusory transformation - a visual, semantic metamorphosis of an object, which consists in the interpretation of the variable images (depending on the location, illumination, angle, etc.) by each individual observer.

To sum up, it is important to emphasize that transformation in contemporary visual culture is a source of generating conceptual ideas and meanings, and objects with variable geometry are in fact a new sign-symbolic system, since means of physical, multimedia and illusory transformation allow to express those ideas and depict those images which are impossible or very difficult to represent using standard means of design.